

Sygn. akt V KK 681/21

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **S. S.**

skazanego za przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt VII Ka 612/21,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Opolu

z dnia 9 kwietnia 2021 r., sygn. akt II K 833/19,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Zawarty w kasacji wniosek obrońcy skazanego S. S. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wstrzymanie przez Sąd Najwyższy wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń.

Nie przesądzając oczywiście ostatecznego rezultatu wniesionej w sprawie skazanego kasacji, który to nadzwyczajny środek zaskarżenia będzie stanowił przedmiot rozpoznania na rozprawie, Sąd Najwyższy – badając złożony wniosek – nie stwierdził żadnych doniosłych okoliczności, które mogłyby spowodować nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, a przez to przemawiać za zastosowaniem instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k. W szczególności argumentem za wstrzymaniem wykonania prawomocnego orzeczenia wyroku nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary pozbawienia wolności (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21).

Sąd Najwyższy – oceniając, czy za wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacją wyroku może przemawiać prawdopodobieństwo uwzględnienia najdalej idącego zarzutu kasacji, opartego o treść art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – zwrócił się do Sądu Okręgowego w Opolu o udostępnienie akt związanych z postępowaniem konkursowym sędzi M. K. na sędziego Sądu Okręgowego w O. Dokonana przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji wstępna analiza tych materiałów nie dała jednak podstaw do uznania, że prawdopodobieństwo uwzględnienia przedmiotowego zarzutu jest ponadprzeciętnie wysokie.

Jeżeli idzie o zarzut bezzwłędnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. należało mieć na uwadze, że nawet

wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionej kasacji nie zawsze musi prowadzić do wstrzymania wykonania orzeczenia. Jeżeli bowiem rolą Sądu Najwyższego orzekającego w trybie art. 532 k.p.k. jest niedopuszczenie do sytuacji, kiedy to skazany poniesie będące następstwem wyroku niepowetowane straty, to należy też rozważyć, czy zachodzi równie wysokie prawdopodobieństwo, że następstwem uwzględnienia kasacji będzie wydanie przez sąd powszechny (czy nawet Sąd Najwyższy na podstawie art. 537 § 2 k.p.k.) orzeczenia łagodniejszego (zob. postanowienie SN z 10.02.2022 r., IV KK 664/21). Tylko bowiem wówczas zachodzi niebezpieczeństwo, że skazany może ponieść niepowetowaną szkodę wynikającą z odbycia kary izolacyjnej, bądź jej części.

W niniejszej sprawie zarzut orzekania przez sądy powszechne pomimo braku wymaganego wniosku o ściganie dotyczy wprowadzie liczbowo przeważającej części przestępstw (spiętych klamrą ciągu przestępstw) z art. 190 § 1 k.k., to jednak za tenże ciąg wymierzono stosunkowo łagodną karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Natomiast za przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oskarżonemu ostatecznie wymierzono karę 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, zaś finalnie – karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Uwzględniając czytelną dysproporcję pomiędzy wymiarem kary pozbawienia wolności za czyny objęte omawianym tu zarzutem bezwzględnej przyczyny odwoławczej a karą orzeczoną za przestępstwo zgwałcenia, w zakresie którego to skazania kasacja nie podnosi zarzutów bezspornie i jednoznacznie nakazujących ich uwzględnienie, to nie można przyjąć, iżby przystąpienie do wykonania prawomocnego wyroku stwarzało realne niebezpieczeństwo, że do czasu merytorycznego rozpoznania kasacji skazany odbyłby karę pozbawienia wolności, której – w następstwie ewentualnego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego – w ogóle by nie orzeczono, bądź orzeczono w znacznie niższym wymiarze, niż już wykonana.

W zakresie dotyczącym załączonej do kasacji prywatnej opinii z badania wariograficznego, została ona – jak zresztą przyznaje skarżący – sporządzona już po wydaniu zaskarżonego wyroku Sądu odwoławczego, korzystającego ze wspomnianego już domniemania prawidłowości jego podstawy faktycznej z rzeczywistym stanem rzeczy. Niezależnie od tego, że nowe dowody generalnie

stanowią domenę postępowania wznowieniowego, nie zaś – kasacyjnego, merytoryczne odniesienie się do tego dowodu nie jest możliwe bez uprzedniego skonfrontowania go z całokształtem wyników kontroli apelacyjnej wyroku Sądu *meriti*, co może nastąpić dopiero w toku rozprawy kasacyjnej.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.